

ชื่อเรื่อง แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณลำน้ำชี จังหวัดมหาสารคาม
ผู้วิจัย นายพงศกร ชาวเชียงตุง
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรยงค์ อินทร์ม่วง และอาจารย์จตุพร เทียรมา
ปริญญา วท.ม. สาขาวิชา การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2550

บทคัดย่อ

การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ และยั่งยืน ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมภายในโลกเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเติบโตของประเทศต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาตินำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) ศึกษาทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณลำน้ำชี ช่วงตำบลเกิ้ง - ตำบลท่าขอนยาง จังหวัดมหาสารคาม (2) ศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ กันในบริเวณลำน้ำชี และ (3) ศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนิสิตที่มีคุณลักษณะบางประการแตกต่างกัน สถานที่ศึกษา 5 แห่ง คือ บ้านท่าขอนยาง บ้านโงกุดหวาย สถาบันวิจัยลัษฏกษเวช วนอุทยานชีหลง และหาดใหญ่ บ้านวังยาว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินผลศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา และเลือกแบบตามสะดวก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละ เกลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และไคสแควร์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. บ้านท่าขอนยางมีศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูงและมากกว่าหาดใหญ่ บ้านวังยาว และมีศักยภาพด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว มากกว่าสถาบันวิจัยลัษฏกษเวช วนอุทยานชีหลง และหาดใหญ่ บ้านวังยาว ($p < .05$) แต่แหล่งท่องเที่ยวต่างกันมีค่าศักยภาพด้านความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ค่าศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ และค่าศักยภาพด้านสภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกัน

2. นิสิตมีความต้องการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการจัดการพื้นที่โดยทั่วไป ด้านการจัดการการท่องเที่ยว ด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ในส่วนรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว นิสิตมีความต้องการกิจกรรมท่องเที่ยว กิจกรรมพาชมเรือ และกิจกรรมชมวิถีชีวิตสัตว์ใน ระดับมาก

3. นิสิตที่มีคุณลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน เช่น เพศ ประสบการณ์ท่องเที่ยว ลำน้ำชี และการทราบแหล่งท่องเที่ยวบริเวณลำน้ำชี ส่วนใหญ่มีความต้องการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่การท่องเที่ยว และด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน ($p < .05$)

โดยสรุป บ้านท่าขอนยางมีศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง นิสิตมีความต้องการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 4 ด้าน ในระดับปานกลาง และคุณลักษณะทางประชากรบางประการที่แตกต่างกันมีความต้องการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบางด้านแตกต่างกัน ข้อเสนอที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ลำน้ำชีต่อไป โดยเฉพาะในประเด็นกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

TITLE A Guideline for Ecotourism Development of the Chi River in Maha Sarakham
AUTHOR Mr.Phongsakon Chaochiangtung
ADVISORS Asst. Prof. Dr.Yanyong Inmoung and Jatuporn Teanma
DEGREE M.S. **MAJOR** Environmental Administration and Management
UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2007

ABSTRACT

Environmental management is governance of natural resources for existence and sustainability. Current global environments have changed because of many countries' economic, social and industrial growths. Ecotourism then is a way to administer and manage natural resources leading to sustainable development. Thus the purposes of this study were : (1) to examine ecotourism resources of the Chi River from Tambon Koeng to Tambon Tha Khon Yang, Changwat Maha Sarakham ; (2) to investigate and compare ecotourism potentials of various tourist attractions of the Chi River, and (3) to examine and compare the needs for ecotourism development of students with some different characteristics. Five places used in this study were Ban Tha Kon Yang, Ban Khong Kut Wai, Walai Rukkhawej Research Institute, Chi Long Forest Park, and Hat Yai of Ban Wang Yao. The instruments used for gathering data were an evaluation form on potentials of ecotourism attractions, a questionnaire, and an interview form. The sample for the study consisted of 400 undergraduate students, obtained using the quota sampling technique and the convenience sampling technique. The gathered data were analyzed by the uses of percentage, mean, standard deviation, F-test, and chi-square test.

The results of the study were as follows :

1. Ban Tha khon Yang had potentials of tourist attractions at a high level and more than Hat Yai of Ban Wang Yao, and had more potentials in terms of tourist attraction values than Walai Rukkhawej Research Institute, Chi Long Forest Park, and Hat Yai of Ban Wang Yao ($p < .05$). However, these different tourist attractions did not have differences in potentials in terms of convenience to access tourist attractions, potentials in terms of facilities and services, and potentials in terms of tourist attraction environments.

2. The students showed their needs for developing tourist attractions in terms of general area management, tourism management, organization of tourism activities, and roles of the organizations involving tourism at a medium level. As for the models of tourism activities, the students showed their needs for rafting activity, boat-rowing activity, and sight-seeing activity at a high level.

3. Most of the students with different demographic characteristics such as gender, experience in touring the Chi River, and perception of tourist attractions in the Chi River area, showed different needs for developing tourist attractions in terms of tourism area and tourist attraction management ($p < .05$)

In conclusion, Ban Tha Khon Yang had its tourist attraction potentials at a high level. The students showed their needs for developing tourist attractions in all the 4 aspects at a medium level. Also, the students with some different demographic characteristics showed different needs for developing tourist attractions in some aspects. The information obtained from this study could be used as basic data for the agencies involving tourism to benefit in making plans for ecotourism development in the Chi River area in the future, particularly on the issue of the focus group of tourists who were Mahasarakham University undergraduate students

